

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 2 april 2019
Concern Controller

Toetreding tot shared service centre ONS te Zwolle - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Besloten wordt om de bedrijfsvoeringsonderdelen personeels- en salarisadministratie, inkoop en contractmanagement en ICT technisch beheer bij het shared service centre Overheid en Services (ONS) in Zwolle onder te brengen. Hierdoor wordt in algemeen zin onze organisatie minder kwetsbaar en neemt de kwaliteit toe. De toetreding vindt plaats met ingang van 1 januari 2020. De gemeenteraad dient volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de toetreding tot ONS toestemming te verlenen.

Besluit

Besluitpunt 1

Toestemming verlenen aan het college tot het deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie shared service centrum ONS

Motivering

Aanleiding en context

Westerveld is in gemeenteland een relatief kleine gemeente, maar wil wel zelfstandig blijven. Om dit te bewerkstelligen is in de afgelopen jaren samenwerking met andere organisaties onderzocht dan wel landelijk geïnitieerd. Voorbeelden hiervan zijn onder meer de RUD, het GBLT, de VRD en de ROVA.

Ook op bedrijfsvoeringsgebied is gezocht naar samenwerking. Zo hebben pogingen om op ICT-gebied met de gemeente Steenwijkerland of samen met 4 andere regiogemeenten samen te werken niet tot een oplossing geleid. De beoogde ambtelijke samenwerking met de gemeente Meppel heeft de kwetsbaarheden evenmin opgelost, en uiteindelijk zelfs tot vertraging in het oplossen hiervan geleid. In onze optiek is een gebrek aan intrinsieke motivatie tot voor kort veelal de oorzaak geweest van het niet slagen van de samenwerking met andere gemeenten. Dit leidt er dan toe dat kleine successen in de ambtelijke samenwerking afbrokkelen zodra het werkelijk aankomt op het opgeven van een eigen deel van de autonomie. Wat in dit kader nog opgemerkt moet worden is dat in relatie tot de samenwerking met Meppel een taakstelling van (structureel) € 300.000 is opgenomen én gerealiseerd, terwijl de samenwerking uiteindelijk geen succes geworden is.

In onze zoektocht zijn wij in het voorjaar van 2018 vervolgens in gesprek geraakt met Overheid en Services (ONS) uit Zwolle. Dit is een lichte gemeenschappelijke regeling op bedrijfsvoeringsgebied.

Deelnemers zijn tot nu toe de provincie Overijssel alsmede de gemeenten Kampen en Zwolle. Dit shared service centre verzorgt voor deze deelnemers de werkzaamheden op de hierboven genoemde onderdelen personeels- en salarisadministratie, inkoop en contractmanagement en ICT technisch beheer. Nieuwe deelnemers kunnen niet voor één van de onderdelen kiezen maar dienen bij toetreding alle genoemde delen bij ONS onder te brengen. Toetreding tot ONS past ook in de lijn van de samenwerking binnen de Regio Zwolle.

Op basis van een quick scan in augustus 2018 hebben de tot dan toe verkennende gesprekken een vervolg gekregen. Er dient thans op korte termijn een besluit te worden genomen over toetreding tot ONS per 1 januari 2020.

Beoogd resultaat

Beoogd resultaat van dit voorstel is het vinden van een duurzame oplossing voor vitale bedrijfsvoeringsonderdelen van onze organisatie.

Argumentatie

Onderzoeken in andere gemeenten in vergelijkbare situaties hebben aangetoond dat samenwerking vooral voordelen oplevert door:

- het bereiken van schaalvoordelen door het vergroten van de omvang
- het bieden van continuïteit door het reduceren van de organisatorische kwetsbaarheid
- het bieden van meer kansen voor het aantrekken van gekwalificeerd personeel, en
- het verhogen van het innovatief vermogen (hetgeen vooral bij het domein ICT geldt)

Wij zijn er van overtuigd dat toetreding tot ONS ons voordelen gaat opleveren die wij anders (door zelf op te lossen dan wel te zoeken naar private marktpartijen) niet zouden kunnen realiseren.

Voordeel van toetreding tot ONS (ten opzichte van onderbrenging van taken bij een private marktpartij) is verder dat wij net als de andere partners gelijke stemrecht hebben waardoor onze inbreng in de besluitvorming en doorontwikkeling van ONS gewaarborgd is. Er is een bestuur bestaande uit evenveel leden als deelnemers. Verder is een bedrijfsvoeringsberaad. Nadere informatie over de gemeenschappelijke regeling vindt u in één van de bijlagen bij dit voorstel.

Voor wat ICT technisch beheer betreft geldt dat door lopende onderzoeken naar samenwerking en toetreding investeringen steeds uitgesteld zijn. Apparatuur is technisch en economisch afgeschreven en risico's op verstoringen nemen met de dag toe waardoor ICT op zijn laatste benen loopt. Uit een onderzoek van TTG Consultancy van augustus 2018 is de urgentie van het treffen van maatregelen naast bovengenoemde argumenten vanuit kwaliteitsoverwegingen eveneens onderstreept.

Kanttkening en risico's

Toetreding tot ONS zal een andere vorm van dienstverlening gaan inhouden, dit zal zeker in het begin een gewenningsperiode met zich meebrengen. Wij hebben echter in de aanloop naar dit voorstel al ondervonden dat ONS naast de techniek ook nadrukkelijk oog heeft voor het meenemen van de mensen die het aangaat, een aspect waar wij veel waarde aan hechten.

Door toetreding tot ONS als volwaardig lid zullen wij in staat zijn om invloed uit te oefenen op te maken keuzes, ook al bestaat uiteindelijk de kleine kans dat een andere keuze op basis van meerderheid van stemmen (75%) plaats vindt. Besluiten kunnen eveneens financiële effecten hebben op onze begroting, dit zijn dan verplichte kosten.

Aanpak/uitvoering en communicatie

De raad moet op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen aan het college toestemming verlenen tot het toetreden tot de gemeenschappelijke regeling ONS. Aan de hand van het collegebesluit gaat ONS haar huidige partners consulteren over de toetreding, uiteraard onder voorbehoud van toestemming van de gemeenteraad.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Extern: de mogelijke toetreding is zowel met ONS als met de gemeente Dalfsen besproken. Deze gemeente staat nl. eveneens op het punt om per 1 januari 2020 tot ONS toe te treden.

Intern: alhoewel niet vereist (het besluit betreft politiek primaat van het bestuur) hebben we tevens de Ondernemingsraad om advies gevraagd (zie bijlage).

Verder zijn het begin de medewerkers van de desbetreffende taakvelden betrokken bij de ontwikkelingen. Deze medewerkers onderkennen de noodzaak om te handelen, en ondersteunen de voorgenomen toetreding tot ONS

Evaluatie

nvt

Kosten, baten, dekking

Het is noodzaak dat er thans middelen worden gevraagd om de problemen op een aantal vitale bedrijfsvoeringsonderdelen op te lossen. Voor een duurzame en robuuste oplossing zijn wij uiteindelijk bij ONS terecht gekomen.

ONS heeft aangegeven dat de structurele bijdrage aan ONS € 961.000 bedraagt, en de incidentele bijdrage € 343.600. Onze huidige exploitatielasten ad € 534.000 vervallen grotendeels doordat deze in het dienstverleningscontract van ONS worden ondergebracht. De kosten van toetreding tot ONS bedragen structureel € 412.930 en incidenteel € 343.600. In de bijlage zijn de door ONS gehanteerde financiële verdeelseutels vermeld.

Uiteraard hebben wij ook onderzoek verricht naar de mogelijkheid om op eigen kracht de problemen het hoofd te bieden. Wij vinden dit echter geen duurzame oplossing, bovendien is hier ook een extra bijdrage van ruim € 300.000 (exclusief inhuurkosten) mee gemoeid voor het op peil brengen van de formatie, de techniek en het ophogen van opleidingskosten. Ook de inzet van een deel van de flexibele schil (zie hierna) is dan niet in beeld.

Wij stellen voor om vanuit de flexibele schil van onze bedrijfsvoering een deel (€ 100.000) te reserveren voor de dekking van de meerkosten van de structurele bijdrage. Toetreding tot ONS

betekent immers een behoorlijke ontlasting van deze overheadtaken. Een veelvuldig beroep vanuit deze taakvelden op de flexibele schil lijkt daarmee tot het verleden te behoren, waardoor het verantwoord is om een deel vanuit de flexibele schil in te zetten als dekkingsmiddel.

Voorstel is om:

- de extra structurele lasten ad. € 332.000 voor 2020 en verder ten laste te brengen van het begrotingssaldo;
- de hiervoor benodigde incidentele middelen ad. € 343.600 (2019) deels te dekken vanuit budgetaanpassingen in de begroting voor 2019 (€ 213.769) en het restant te dekken vanuit de algemene reserve vrij besteedbaar (€ 129.831);
- de gelden die terugkomen in verband met overgenomen investeringen door ONS ad. € 584.804 (2020) ten gunste te laten komen van de algemene reserve vrij besteedbaar;
- het beschikbaar gestelde krediet voor vervanging ICT middelen ad. € 590.000 te verhogen met € 223.000 naar € 813.000 (dit is inclusief een krediet voor de voorfinanciering van € 595.000, die na toetreding tot de GR weer terug komt minus de afschrijving in 2019.)

Toetreding tot SSC-ONS heeft een stevig financieel effect op onze begroting en vraagt ook incidenteel om een extra investering. Incidenteel bedraagt de investering € 938.600. Omdat hier echter sprake is van een voorfinanciering (we krijgen de boekwaarde van onze investering in hardware na definitieve besluitvorming door uw raad weer terug), bedraagt de uiteindelijke incidentele bijdrage € 343.600. Het bedrag van de afschrijving (€ 10.196) in 2019 kan worden gedekt uit de begroting 2019.

De gevolgen van dit besluit zijn tevens weergegeven in de bijlage financiële meerjarenraming.